

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (XIII) voor het jaar 2012

Nr. 191

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN, LANDBOUW EN INNOVATIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2012

Bij brief van 22 augustus 2011 (TK 32 500 XIII nr. 201) is uw Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van de 63^e jaarvergadering van de Internationale Walvisvaart Commissie (IWC) die van 11 tot 15 juli 2011 plaatsvond op Jersey, Verenigd Koninkrijk). Met het oog op de komende 64^e jaarvergadering van de IWC (2–6 juli 2012 in Panama) wil ik u informeren over de ontwikkelingen binnen de IWC sinds de laatste jaarvergadering en over mijn opstelling terzake. Hiermee geef ik invulling aan de motie Ouwehand (TK 33 000 XIII, nr. 181) en aan mijn toezegging uw Kamer tijdig te informeren.

Opstelling van Nederland

Het kabinet houdt vast aan het beleid dat de jacht op walvissen moet verdwijnen. Nederland blijft zich inzetten voor het stoppen van de commerciële walvisjacht, inclusief de «wetenschappelijke» vangsten door Japan. Dit betekent dat het in 2010 afgewezen consensusvoorstel, of eventuele nieuwe voorstellen met een vergelijkbare inhoud, voor dit kabinet niet aanvaardbaar zijn.

De EU heeft in december 2011 de gezamenlijke positie voor de komende drie IWC-vergaderingen (IWC64 t/m 66) in een nieuw raadsbesluit vastgelegd. Nederland heeft zich hier ook sterk voor gemaakt. Het raadsbesluit continueert de bestaande positie van de EU dat niet zal worden meegewerkt aan voorstellen die commerciële jacht mogelijk maken. Kernpunten in de opstelling van de EU zijn verder het vasthouden aan het moratorium, het bevorderen van nieuwe beschermingsgerichte maatregelen zoals het instellen van walvisreservaten en het onder toezicht van de IWC brengen van alle walvisjacht.

Het Kabinet steunt deze EU-lijn volledig, en ik zal mij er krachtig voor inzetten dat de EU ook daadwerkelijk binnen deze voorwaarden blijft opereren.

Agenda IWC64

Met betrekking tot de belangrijkste onderwerpen die tijdens IWC64 aan de orde komen wil ik u als volgt informeren:

Instelling van een nieuw walvisreservaat in de Zuidelijke Atlantische Oceaan

Dit onderwerp stuitte tijdens IWC63 op bezwaren van de pro-walvisjachtlanden, en leidde vervolgens tot procedurele problemen inzake het al dan niet aanwezig zijn van een quorum voor stemming. Uiteindelijk is afgesproken dit agendapunt thans als eerste te behandelen. De Nederlandse regering is een uitgesproken voorstander van instelling van dit reservaat (en waar mogelijk andere reservaten) en zal dit standpunt stevig naar voren brengen.

Voorzitterschap

Er hebben zich geen kandidaten aangemeld voor de opvolging van de huidige Zuidafrikaanse interim-voorzitter. Gezien het zeer lastige parket waarin iedere voorzitter onvermijdelijk verzeild raakt is hiervoor vooralsnog weinig animo. Op de EU wordt enige druk uitgeoefend om thans uit die kring een voorzitter of vicevoorzitter naar voren te schuiven.

Bepalen van quorum voor stemmingen

Tijdens IWC63 bleek dit een procedureel struikelblok te zijn. Om nieuwe problemen te voorkomen, zal IWC64 aan het begin van de vergadering nader moeten bepalen op welke basis het quorum wordt bepaald. Een adviescommissie heeft hiertoe oplossingen geformuleerd. Nederland ondersteunt het advies dat het aantal IWC-leden dat zich heeft geregistreerd voor een Commissievergadering uitgangspunt zou moeten zijn voor het quorum. Daarmee wordt bereikt dat meedoen aan de jaarvergadering een voorwaarde is om mee te tellen, terwijl wordt voorkomen dat weglopen uit een specifieke sessie tijdens de jaarvergadering tot een onmiddellijke blokkade van de besluitvorming leidt.

Vernieuwing quota voor lokale vangsten van inheemse volken

Binnen de IWC bestaan geen principiële problemen met het toekennen van nieuwe quota aan de vier landen die hierop al sinds vele jaren rechten kunnen doen gelden. Naar verwachting zal er echter wel discussie zijn over de door Denemarken namens Groenland gevraagde verhoging van de quota voor een tweetal walvissoorten met enkele exemplaren. Deze verhoging is wetenschappelijk aanvaardbaar maar niet alle landen zijn overtuigd van de feitelijke noodzaak tot verhoging. Ook voor Nederland en meerdere andere EU-lidstaten geldt dat voldoende onderbouwing van de lokale behoeften gewenst is.

Resolutie Monaco inzake het opnemen van walviskwesties op agenda Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN)

Op tafel ligt een ontwerp-resolutie waarin de IWC aan de AVVN verzoekt om te bezien in hoeverre walvisaangelegenheden een plaats kunnen krijgen binnen de agenda van VN. Hoewel het voorstel sympathiek is, moet naar mijn oordeel worden gewaakt voor een resolutie die slechts voor nieuwe tweespalt binnen de IWC zorgt en daarmee een toekomstgerichte oplossing verder blokkeert. Mijn inzet is daarom de resolutie aan de VN op consensus binnen de IWC te laten berusten en hem te zien als een steunverklaring van de AVVN voor versterking van de IWC.

Kleine zeezoogdieren

Naast bovenstaande inzet zal ik mij in het kader van de IWC, en conform mijn toezegging aan de Kamer, blijven inzetten voor een verbreding van de IWC naar de kleine zeezoogdieren. Dit zal met kleine stappen in samenwerking met andere landen binnen en buiten de EU en vooral middels informeel overleg moeten gebeuren. In dit kader zal Nederland een financiële bijdrage toezeggen aan het vrijwillige IWC-fonds waaruit onderzoek naar kleine walvisachtigen wordt bekostigd. Het opnemen van alle kleine zeezoogdieren onder een breed mandaat van de IWC zou uiteindelijk een onderdeel moeten vormen van een algehele hervorming van de IWC.

De staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker